

Upprättad av

Monika Morén

Väg och järnväg

Trafikant

Trafikantregler

Kompletterande upplysningar till Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:73) om vägvisningsplan för riksvägar och länsvägar i nummergruppen 100–499

Versionshistorik

Version	Datum	Beskrivning	Ansvarig
01.00	2026-05-13	Kompletterande upplysningar	Monika Morén (trafikantregler)

Förklaring av begrepp och förkortningar

Uttryck	beskrivning
Fjärrort	vägens ändpunkt eller den ort som ligger närmast ändpunkten
Knutpunkt	normalt större orter längs vägen där en eller flera viktigare vägar ansluter
Närort	närmast framförvarande ort av betydelse längs vägen

1 Syfte

Enligt 2 kap. 13 § vägmärkesförordningen (2007:90), ska geografisk, vägvisning för riksvägar och länsvägar i nummergruppen 100–499 ske enligt en vägvisningsplan som föreskrivs av Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen har meddelat Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:73) om vägvisningsplan för riksvägar och för länsvägar i nummergruppen 100–499.

Vägvisning bör på ett rationellt, lätt uppfattbart och enhetligt sätt leda trafik till den plats där den har sitt mål. Den enskilde trafikanten bör i möjligaste mån visas den för honom bästa vägen.

Syftet med dessa kompletterande upplysningar är att ge läsaren förståelse för vägvisningsplanens konstruktion och hur den ska läsas samt att underlätta tillämpningen av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:73) om vägvisningsplan för riksvägar och länsvägar i nummergruppen 100 – 499, den så kallade vägvisningsplan för Sverige.

Nätet av allmänna vägar ändras efter hand och vägvisning på riksvägar och länsvägar bör stämma överens med vägarnas faktiska sträckning. Föreskrifterna ändras därför vartefter det finns behov av ändring för trafikanternas förståelse för vägvisning.

2 Omfattning

Dessa kompletterande upplysningar avser Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:73) om vägvisningsplan för riksvägar och länsvägar i nummergruppen 100 – 499.

3 Målgrupp

Dessa kompletterande upplysningar vänder sig främst till väghållare som ska sätta upp vägvisning längs våra allmänna vägar men också till kommuner samt till andra som vill förstå vägvisningsprincipen i Sverige.

4 Allmänt

Vägvisningsplan för Sverige omfattar alla riksvägar och alla länsvägar i nummergruppen 100 – 499. Vägvisningsplanen innehåller lägsta nivån av vägvisning och utesluter inte att ytterligare vägvisningsmål än de i planen redovisade får finnas uppsatta om vägvisningen bedöms nödvändig för trafikanternas orientering.

För varje enskild vägvisningsåtgärd bör konsekvenserna för övrig vägvisning och trafikanternas förmåga att tillgodogöra sig innehållet beaktas. Det är särskilt viktigt att antalet angivelser och vägvisningsmålen art är välmotiverade med hänsyn till trafiksäkerheten.

5 Vägvisningsplanens konstruktion

Vägvisning längs en väg sker normalt till vägens ändpunkt eller den ort som ligger närmast ändpunkten. Detta vägvisningsmål är vägens fjärrort och återfinns genomgående i alla angivelser längs vägen. Till fjärrorten kan sedan adderas knutpunkter, som normalt är större orter längs vägen där en eller flera viktigare vägar ansluter. Slutligen anges också närorter.

Närorter är som namnet anger, närmast framförvarande ort av betydelse längs vägen. Fjärrorter och, i undantagsfall, också knutpunkter kan vara belägna vid annan väg än den som anges i planen om den angivna vägen inte slutar vid någon ort alls eller vid en liten ort som kan vara svår att finna på vägkartor. I sådana fall kan fjärrorten vara belägen ganska långt från vägens ändpunkt.

En och samma väg kan delas upp i två eller flera delsträckor där orter längs vägen kan bli fjärrort för respektive delsträcka. Motiven för en sådan uppdelning kan variera. Ett skäl kan vara att vägen är så lång att slutpunkten inte utgör en relevant upplysning för merparten av trafiken. Väg E4 är ett sådant exempel, där vägens ändpunkter är Helsingborg och Haparanda. Merparten av trafikanterna i södra delen av E4 är inte betjänta av att det står Haparanda som angivelse i E4:s längdriktning. Att ha Haparanda som fjärrort skulle dessutom innebära att det skulle finnas behov av ett stort antal knutpunkter som skulle komma att "belasta" vägvisningen. Därför är E4 uppdelad i sträckorna Helsingborg - Stockholm, Stockholm - Sundsvall och Sundsvall - Haparanda.

Ett annat motiv för att dela upp en väg i delsträckor kan vara behov av trafikstyrning. Ett exempel på detta är väg 55 som går mellan Norrköping och Uppsala via bland annat Katrineholm. Att i Norrköping ange Uppsala som fjärrort för väg 55 skulle vara olämpligt eftersom väg E4 passerar dessa båda orter och är ett bättre alternativ för fjärtrafiken på grund av att E4 har högre standard och kapacitet än väg 55. Därför anges Enköping som fjärrort i Norrköping respektive Uppsala.

6 Läsanvisning

Vägarna i Vägvisningsplan för Sverige beskrivs normalt i riktningen söder till norr och väster till öster.

Planen ska läsas på följande sätt:

Vägnummer	Fjärrort	Närorter Understruket namn=knytpunkt	Fjärrort
25	Halmstad	Ljungby – Växjö – Nybro	Kalmar

Vägvisningen längs väg 25 börjar i Halmstad. I Halmstad visas Ljungby (närort), Växjö (knytpunkt), och Kalmar (fjärrort). Efter Ljungby visas Växjö och Kalmar, efter Växjö visas Nybro och Kalmar och efter Nybro visas Kalmar. I vägens andra riktning börjar vägvisningen i Kalmar och samma närorter och knytpunkt anges fast i omvänd ordning. I detta fall är vägens båda ändpunkter samma som fjärrorterna.

Vägnummer	Fjärrort	Närorter Understruket namn=knytpunkt	Fjärrort
11	(Tpl Bulltofta)	Staffanstorp-Dalby-Sjöbo-Tomellila	Simrishamn
	Malmö	Staffanstorp-Dalby-Sjöbo-Tomellila	← Simrishamn

Startpunkten för väg 11 är trafikplats (tpl) Bulltofta där väg 11 ansluter till väg E6/E22. Tpl Bulltofta skulle inte vara en särskilt lämplig ort att ange som fjärrort för trafiken från öster mot väster på väg 11. I stället anges Malmö som fjärrort trots att Malmö inte ligger vid väg 11. Detta förhållande markeras genom att Tpl Bulltofta sätts inom parentes (). För att markera att planen inte anger vägens startpunkt som fjärrort i öst-västlig riktning skrivs tillbakariktningen på en ny rad där startpunkten har en pil som visar läsriktningen (← Simrishamn).

Vägnummer	Fjärrort	Närorter Understruket namn=knytpunkt	Fjärrort
41	Varberg		Borås
	Varberg	Kinna	← Borås

Planen ska också redovisa de olika riktningarna på skilda rader och med pilsymbol för tillbakariktningen om närortsangivelserna skiljer sig i de olika riktningarna. I ovanstående fall anses inte Kinna vara intressant för trafikanter som startar på väg 41 i Varberg men däremot för trafik från Borås.

7 Förvaltning

Dessa kompletterande upplysningar förvaltas av sektion Trafikantregler

8 Referenser

Av 2 kap. 13 § vägmärkesförordningen (2007:90) framgår bland annat följande. Geografisk vägvisning för riksvägar och länsvägar i nummergruppen 100-499 ska ske enligt en vägvisningsplan som föreskrivs av Transportstyrelsen.

Transportstyrelsens föreskrifter om vägvisningsplan för riksvägar och länsvägar i nummergruppen 100–499

Länk till: [Transportstyrelsens föreskrifter om vägvisningsplan för riksvägar och länsvägar i nummergruppen 100–499](#)